

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی رفسنجان

بیمارستان حضرت علی ابن ابیطالب (ع)

سکته مغزی CVA

خوشبختی یعنی ...

خداوند آنقدر عزیزت کند که وجودت آرام

بخش دیگران باشد

کمیته آموزش به بیمار

تابستان ۱۳۹۷

آموزش به بیمار :

- ✓ درمان توانبخشی مثل فیزیوتراپی و گفتاردرمانی
- ✓ کم کردن میزان چربی و نمک در رژیم غذایی
- ✓ ترک استعمال دخانیات
- ✓ فشار خون خود را در محدوده طبیعی نگه دارید
- ✓ وزن خود را در حد طبیعی نگه دارید
- ✓ قند خون را در محدوده طبیعی نگه دارید
- ✓ مصرف صحیح داروها طبق دستور پزشک
- ✓ اشیا را در سمت سالم بیمار قرار دهید و از سمتی که بیمار می بیند به او نزدیک شوید
- ✓ ورزش و حرکت مفاصل در سمت سالم (جهت حفظ قدرت عضلات و دامنه حرکتی مفاصل)
- ✓ استفاده از وسایل کمکی در راه رفتن (عصا، واکر و ...)
- ✓ قرار دادن غذا در سمت سالم دهان و پرهیز از عجله
- ✓ با بیمار شمرده صحبت کنیم و از بیمار بخواهیم حروف الفبا را مرتب تکرار کند
- ✓ بیمار را مرتب نسبت به زمان و مکان آگاه کنیم
- ✓ صداهای محیط را به حداقل رسانده و محیطی آرام برای بیمار فراهم کنیم
- ✓ مصرف قرص های ضد بارداری قطع شود
- ✓ هنگام تغذیه، بیمار را به پهلو قرار داده و سر تخت بالا آورده شود

عوامل زمینه ساز :

- ✓ سابقه خانوادگی
- ✓ سن : هر چه سن بالاتر باشد خطر بیشتر می شود
- ✓ جنس : مرگ و میر بیشتر در زنان، پس از ابتلا
- ✓ فشار خون بالا
- ✓ چربی خون بالا
- ✓ سیگار
- ✓ دیابت یا بیماری قند
- ✓ چاقی
- ✓ بیماری های قلبی عروقی
- ✓ سابقه قبلی سکته در یک فرد
- ✓ مصرف قرص های ضد بارداری

سکته مغزی چیست ؟

سکته مغزی ناشی از اختلال خون رسانی به قسمتی از مغز است که ناشی از انسداد رگ مغزی به وسیله ی یک لخته خون و یا پارگی یکی از رگهای تغذیه کننده به آن قسمت مغز می باشد. به بیان دیگر اگر خون رسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شود این قسمت دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد این وضعیت را سکته مغزی می نامند.

انواع سکته مغزی

ترومبوز مغزی : حدود نیمی از سکته هاست که بر اثر بسته شدن یک شریان مغزی با یک لخته خون ایجاد می گردد.

آمبولی مغزی : وقتی رخ می دهد که تکه ای از یک لخته خون که در جای دیگر بدن مثل قلب یا رگ اصلی گردن ساخته شده از طریق جریان خون به یکی از شریانهای خون رسان مغز برسد و در آنجا گیر کند.

خونریزی مغزی : بر اثر پاره شدن یکی از شریانهای مغز ایجاد می شود در این موارد خون بر روی بافتهای اطراف آن ریخته می شود.

علائم سکته مغزی

۲

علائم سکته مغزی

علائم هرسکته بستگی به قسمتی از مغز دارد که دچار گرفتاری شده است که می تواند شامل :

- ۱- ضعف و کرختی صورت، بازوها و پاها به خصوص در یک طرف بدن
- ۲- فلج صورت و بازوها و پاها در همان طرف
- ۳- عدم تعادل و لنگ زدن
- ۴- اختلال در تکلم یا درک کلام
- ۵- اشکال در بلع
- ۶- دوبینی، تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- ۷- سردرد شدید و ناگهانی
- ۸- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت و اختلال در قضاوت
- ۹- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- ۱۰- بی اختیاری ادرار و مدفوع
- ۱۱- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن چیزی که دیگران می گویند.
- ۱۲- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف
- ۱۳- اگر سکته مغزی شدید باشد مرکز کنترل تنفس و فشارخون را نیز درگیر می کند و ممکن است شخصی به اغما برود.

۳

اگر علائم در طول ۲۴ ساعت از بین برود به آن اصطلاحاً **حمله ایسکمیک گذرا (TIA)** میگویند. که می تواند نشانه ای از بروز سکته مغزی احتمالی در آینده باشد.

درمان :

اگر بعد از بروز اولین نشانه ها بیمار بلافاصله (زیر ۳ ساعت) به بیمارستان رسانده شود (هر یک دقیقه حیاتی است) می توان فوراً از داروهای حل کننده لخته استفاده کرد که باعث بهبود عواقب سکته می شود، اگر بیمار تنفس ندارد باید عملیات احیا و تنفس مصنوعی را شروع کرد و اگر بیمار دچار استفراغ شده باید سر او را به یک طرف منحرف کرد که محتویات استفراغ وارد ریه ی او نشود. اگر علت سکته، آمبولی یا ترومبوز باشد برای کاهش وقوع سکته های بعدی، داروهایی مثل وارفارین یا آسپرین تجویز می شود و اگر یک شریان دچار تنگی شده باشد می توان آن را با آنژیوپلاستی باز نمود.

۴